EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 19.2.2025.
COM(2025) 51 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par ELGF izdevumiem

Agrīnās brīdināšanas sistēma, Nr. 7-12/2024

1. TABULA, KURĀ PARĀDĪTS PROVIZORISKAIS IZLIETOJUMS 31.12.2024.

Šis ziņojums iepazīstina ar ELGF 2024. gada budžeta provizorisko izpildi 31.12.2024., par kuru sīkākas ziņas sniegtas turpmākajā tabulā.

Izpildes līmenis salīdzināts ar atbilstošajām apropriācijām, kas iekļautas 2024. gada budžetā.

2024. budžeta gads (1)

ELGF APROPRIĀCIJU PROVIZORISKAIS IZLIETOJUMS 31.12.2024.

Miljonos EUR

		Apropriāciju budžets [2]	Izdevumi 15.10.2024.	Prognozētie tiešie Komisijas izdevumi līdz 31.12.2024.	Kopējie izdevumi 2024. finanšu gadā	Izlietojums	Starpība starp izdevumiem un apropriācijām	
		milj. EUR	milj. EUR	milj. EUR	milj. EUR	%	%	milj. EUR
		A	B	C	D=B+C	E=D/A	F=E-100%	G=D-A
	Izdevumi	***40 517,3***	***40 710,0***	***98,5***	***40 808,5***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 01	***Kopas "Lauksaimniecība un jūrlietu politika" administratīvā atbalsta izdevumi***	***4,9***	***4,2***	***0,7***	***4,9***	***100,0%***	***0,0%***	***0,0***
08 01 01	**Atbalsta izdevumi Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondam**	**4,9**	**4,2**	**0,7**	**4,9**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0**
08 02	***Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF) (*)***	***40 512,4***	***40 705,9***	***97,8***	***40 803,6***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 02 01	**Lauksaimniecības rezerve**	**516,5**	**465,5**		**465,5**	**90,1%**	**-9,9%**	**-51,0**
08 02 02	**Nozariskās intervences, kas ietvertas KLP stratēģiskajos plānos**	**1 294,2**	**1 053,5**		**1 053,5**	**81,4%**	**-18,6%**	**-240,7**
08 02 02 01	Augļu un dārzeņu nozare	335,0	413,6		413,6	123,5%	23,5%	78,6
08 02 02 02	Biškopības produktu nozare	60,0	52,7		52,7	87,8%	-12,2%	-7,3
08 02 02 03	Vīna nozare	835,0	538,2		538,2	64,5%	-35,5%	-296,8
08 02 02 04	Apiņu nozare	2,2	2,2		2,2	100,0%	0,0%	0,0
08 02 02 05	Olīveļļas un galda olīvu nozare	45,0	38,8		38,8	86,2%	-13,8%	-6,2
08 02 02 06	Citas nozares	17,0	7,9		7,9	46,7%	-53,3%	-9,1
08 02 03	**Ar tirgu saistīti izdevumi, kas KLP stratēģiskajos plānos nav ietverti**	**1 481,6**	**1 682,2**	**23,0**	**1 705,1**	**115,1%**	**15,1%**	**223,5**
08 02 03 01	*POSEI* un Egejas jūras nelielās salas (izņemot tiešos maksājumus)	226,0	228,4		228,4	101,1%	1,1%	2,4
08 02 03 02	Lauksaimniecības produktu noieta veicināšana – Vienas dalībvalsts programmas, ko īsteno dalītā pārvaldībā	80,7	82,9		82,9	102,7%	2,7%	2,2
08 02 03 03	Lauksaimniecības produktu noieta veicināšana – Daudzvalstu programmas un darbības, kuras Komisija īsteno tiešā pārvaldībā	96,9	73,9	23,0	96,9	100,0%	0,0%	0,0
08 02 03 04	Skolu apgādes programmas	180,0	182,3		182,3	101,3%	1,3%	2,3
08 02 03 05	Olīveļļa	p.m.	-0,1		-0,1			
08 02 03 06	Augļi un dārzeņi	715,0	735,0		735,0	102,8%	2,8%	20,0
08 02 03 07	Vīns	183,0	379,7		379,7	207,5%	107,5%	196,7
08 02 03 08	Biškopība	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 09	Apiņi	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 10	Intervences krājumu publiskās un privātās uzglabāšanas pasākumi	p.m.	0,0		0,0			
08 02 04	**Tiešo maksājumu intervences, kas ietvertas KLP stratēģiskajos plānos**	**36 296,2**	**36 904,3**		**36 904,3**	**101,7%**	**1,7%**	**608,1**
08 02 04 01	Ilgtspēju sekmējošs ienākumu pamatatbalsts (** p.2)	18 282,2	18 966,8		18 966,8	103,7%	3,7%	684,6
08 02 04 02	Ilgtspēju sekmējošs pārdalošais ienākumu papildatbalsts	3 917,0	4 012,4		4 012,4	102,4%	2,4%	95,4
08 02 04 03	Ienākumu papildatbalsts gados jaunajiem lauksaimniekiem	670,0	700,9		700,9	104,6%	4,6%	30,9
08 02 04 04	Klimatiskās un vidiskās shēmas	8 698,0	8 586,8		8 586,8	98,7%	-1,3%	-111,2
08 02 04 05	Saistītais ienākumu atbalsts	4 485,0	4 412,9		4 412,9	98,4%	-1,6%	-72,1
08 02 04 06	Kultūratkarīgais maksājums par kokvilnu	244,0	224,5		224,5	92,0%	-8,0%	-19,5
08 02 05	**Tiešie maksājumi, kas KLP stratēģiskajos plānos nav ietverti *****	**444,0**	**523,0**		**523,0**	**117,8%**	**17,8%**	**79,0**
08 02 05 01	*POSEI* un Egejas jūras nelielās salas (tiešie maksājumi)	444,0	441,3		441,3	99,4%	-0,6%	-2,7
08 02 05 02	Vienotā platībmaksājuma shēma (VPMS)	p.m.	5,1		5,1			
08 02 05 03	Pārdalošais maksājums	p.m.	0,7		0,7			
08 02 05 04	Pamata maksājuma shēma (PMS)	p.m.	37,2		37,2			
08 02 05 05	Maksājums par klimatam un videi labvēlīgām lauksaimniecības praksēm	p.m.	25,2		25,2			
08 02 05 06	Maksājums lauksaimniekiem apgabalos, kuros ir dabas radīti ierobežojumi	p.m.	0,0		0,0			
08 02 05 07	Maksājums gados jauniem lauksaimniekiem	p.m.	1,7		1,7			
08 02 05 08	Kultūratkarīgais maksājums par kokvilnu	p.m.	0,6		0,6			
08 02 05 09	Brīvprātīga saistītā atbalsta shēma	p.m.	10,6		10,6			
08 02 05 10	Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma	p.m.	0,7		0,7			
08 02 06	**Politikas stratēģija, koordinācija un revīzija**	**379,4**	**76,6**	**74,8**	**151,5**	**39,9%**	**-60,1%**	**-227,9**
08 02 06 01	Finanšu korekcijas, kuras pēc lēmumiem par grāmatojumu noskaidrošanu un atbilstības noskaidrošanu izdarītas par labu dalībvalstīm	250,9	23,0		23,0	9,2%	-90,8%	-227,9
08 02 06 02	Strīdu izšķiršana	p.m.	0,0		0,0			
08 02 06 03	ELGF – Operacionālā tehniskā palīdzība	128,5	53,7	74,8	128,5	100,0%	0,0%	0,0
08 02 99	**Iepriekšējo programmu un aktivitāšu pabeigšana *****	**100,5**	**0,7**		**0,7**	**0,7%**	**-99,3%**	**-99,8**

[1] Finanšu gads no 16.10.2023. līdz 15.10.2024., bet Komisijas tieši pārvaldītie izdevumi iespējami līdz 31.12.2024.

[2] Attiecas uz saistību apropriācijām.

*** Kopējais budžets attiecībā uz 08 02 05 02–08 02 05 10 ir paredzēts budžeta 08 02 99. postenī. Pēc tam tā attiecīgie pārskaitījumi tiek veikti katru mēnesi, lai segtu izdevumus, kas vajadzīgi budžeta posteņiem saskaņā ar 08 02 05. pantu.

		Apropriāciju budžets [2]	Izdevumi/piešķirtie ieņēmumi 15.10.2024.	Izlietojums	Izlietojuma profils oktobrī		Starpība starp izpildi un profilu	
		milj. EUR	milj. EUR	%	%	milj. EUR	%	milj. EUR
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
	(*) Lauksaimniecības rezerve, ieskaitot 315,5 milj. EUR, kas pārnesti no 2023. finanšu gada:							
08 02 01	Lauksaimniecības rezerve - ieskaitot pārnesi no iepriekšējā finanšu gada	832,0	465,5	56,0%				
	(**) Tikai informācijai: izdevumi attiecībā pret sākotnējām apropriācijām un piešķirtajiem ieņēmumiem							
08 02 04 01	Ilgtspēju sekmējošo ienākumu pamatatbalsts, ieskaitot piešķirtos ieņēmumus	19 022,0	18 966,8	99,7%	100,0%	19 022,0	-0,3%	-55,2
	Piešķirtie ieņēmumi	***739,8***	***896,5***	***121,2%***				
6 2 0 0 ****	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds – piešķirtie ieņēmumi, kurus aplēsts iekasēt finanšu gadā	400,0	556,2	139,1%				
	No iepriekšējā finanšu gada pārnestie piešķirtie ieņēmumi	339,8	340,3	100,1%				

[1] Finanšu gads no 16.10.2023. līdz 15.10.2024., bet Komisijas tieši pārvaldītie izdevumi iespējami līdz 31.12.2024.

[2] Attiecas uz saistību apropriācijām.

**** Ieņēmumi, kas piešķirti ilgtspēju sekmējošajam ienākumu pamatatbalstam, lai samazinātu vajadzību pēc budžeta apropriācijām.

2. PIEZĪMES PAR 2024. GADA LAUKSAIMNIECĪBAS REZERVI

2024. gadā lauksaimniecības rezerves summa bija 832 miljoni EUR, ieskaitot 315,5 miljonu EUR pārnešanu no 2023. gada budžeta. Pieņemti pieci pasākumi[1], kuru kopsumma ir 295 miljoni EUR. 2024. finanšu gadā dalībvalstis nav deklarējušas nekādas summas par trešo un ceturto pasākumu, savukārt pēdējais (piektais) pasākums tika pieņemts finanšu gada beigās. Tāpēc šie pasākumi, kuru summa ir 196,7 miljoni EUR, tiks finansēti tikai un vienīgi no 2025. gada lauksaimniecības rezerves.

[1] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/2820 (2023. gada 15. decembris), ar ko nodrošina ārkārtas finansiālo atbalstu lauksaimniecības sektoriem, kurus skārušas dabas katastrofas Grieķijā un Slovēnijā (OV L, 2023/2820, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj);
Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/453 (2024. gada 5. februāris) par ārkārtas tirgus atbalsta pasākumiem olu un mājputnu gaļas nozarei Itālijā (OV L, 2024/453, 6.2.2024.,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj);
Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/1995 (2024. gada 19. jūlijs) par pagaidu ārkārtas krīzes destilāciju tirgus traucējumu novēršanai vīna nozarē Portugālē 2024./2025. tirdzniecības gadā (OV L, 22.7.2024.,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1995/oj);
Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/2030 (2024. gada 23. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 paredz ārkārtas finansiālo atbalstu augļu un dārzeņu nozarei un vīna nozarei, kuru skāruši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi Austrijā, Čehijā un Polijā
(OV L, 2024/2030, 24.7.2024.,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj);
Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/2675 (2024. gada 10. oktobris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 paredz ārkārtas finansiālo atbalstu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu skartām lauksaimniecības nozarēm Bulgārijā, Vācijā, Igaunijā, Itālijā un Rumānijā
(OV L, 2024/2675, 10.10.2024.,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2675/oj).

Attiecībā uz 2024. gada budžetu ir deklarēti maksājumi, kuru kopsumma ir 465,5 miljoni EUR. Atlikušās apropriācijas 366,5 miljonu EUR apmērā tiks pārnestas uz 2025. gada budžetu.

3. PIEZĪMES PAR ELGF 2024. GADA BUDŽETA PROVIZORISKO IZPILDI

KLP plānos ietverto nozarisko intervenču (08 02 02) galīgās izpildes līmenis ir zemāks par budžetā plānoto (–18,6 procentpunkti), bet salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu gadu (–78,7 procentpunkti 2023. gada beigās) izpilde ir ievērojami uzlabojusies.

Nozarisko intervenču nepietiekamā izpilde cita starpā atspoguļo faktu, ka dalībvalstīm vajag vairāk laika, lai pielāgotos kopš 2023. gada spēkā esošai politikai, pēdējo gadu krīžu ietekmi, kā arī mainīgās pieprasījuma tendences (iekšējos un ārējos tirgos).

Savukārt ar tirgu saistītie izdevumi, kas KLP stratēģiskajos plānos nav ietverti (08 02 03), ir lielāki nekā paredzēts budžetā (15,1 procentpunkts), un tas lielā mērā kompensē KLP plānu nepietiekamo izpildi.

Neraugoties uz to, ka 2024. gads ir KLP plānos ietverto jauno tiešo maksājumu intervenču pirmais izpildes gads, šo shēmu izpildes līmenis ir izcils, jo tas ir ļoti tuvu budžetā paredzētajai summai (99,6 procentpunkti no budžetā paredzētajām apropriācijām un piešķirtajiem ieņēmumiem).

ELGF 2024. gada budžeta provizoriskie izdevumi, ieskaitot aplēstos izdevumus par pilnībā īstenotām Komisijas tieši pārvaldītām darbībām, kuri radušies līdz 2024. gada 31. decembrim, ir par 291,2 miljoniem EUR (0,7 %) lielāki nekā nobalsotās budžeta apropriācijas. Ņemot vērā pieejamos piešķirtos ieņēmumus 896,5 miljonu EUR apmērā, kā arī pārnesumu lauksaimniecības rezervei 315,5 miljonu EUR apmērā, ELGF nepietiekamās izpildes kopsumma ir 920,9 miljoni EUR.

Šis vispārējais ELGF budžeta pārpalikums ietver lauksaimniecības rezerves 366,5 miljonus EUR, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2116 16. panta 2. punkta trešo daļu tiks pārnesti uz 2025. gada lauksaimniecības rezervi.

Atlikušais pārpalikums 554,4 miljonu EUR apmērā veido ELGF papildu piešķirtos ieņēmumus (C4), kas no 2024. gada jāpārnes uz 2025. gadu un kas tādējādi samazina 2025. gada budžetā vajadzīgo apropriāciju summu.